

**Universitat de les
Illes Balears**

Facultat d'Educació

Memòria del Treball de Fi de Grau

**Estratègies i activitats per a l'acolliment
lingüístic i cultural d'alumnes i famílies
nouvingudes dins un centre educatiu**

Maria Antònia Martorell Campins

Grau d'Educació Primària

Any acadèmic 2019-20

DNI de l'alumna: 43197286-C

Treball tutelat per Maria del Mar Vanrell Bosch
Departament de Filologia Catalana i Lingüística General

S'autoritza la Universitat a incloure aquest treball en el Repositori Institucional per a la seva consulta en accés obert i difusió en línia, amb finalitats exclusivament acadèmiques i d'investigació	Autor		Tutor	
	Sí	No	Sí	No
	☒	☐	☒	☐

Paraules clau del treball:
sistema educatiu, emigració, llengua catalana, inclusió...

RESUM

En el present treball de final de grau (TFG) s'ha dut a terme una recerca i investigació de l'emigració a Catalunya i a les Illes Balears i els factors que ha comportat dins els centres educatius. Per tant, s'ha realitzat un anàlisi del nivell de població durant els darrers 10 anys, els programes que utilitzen cada Comunitat Autònoma, els efectes produïts per aquests canvi i les pautes que han de dur a terme el centres.

Finalment, s'ha ofert una proposta de centre, es a dir, un conjunt d'activitats per facilitar la integració dels alumnes i de les famílies nouvingudes, fomentant-ne la inclusió a dins la comunitat educativa. Totes les activitats s'elaboren en funció de la procedència dels diferents alumnes per a què l'adaptació sigui òptima.

Paraules clau: sistema educatiu, emigració, llengua catalana, inclusió

ABSTRACT

In this final project degree has carried out a searching and investigation of Catalunya and Balearics Island's emigration and the consequences that it has done this fact in the education centres. Therefore, it has realized an analysis of the population's level for the lasts 10 years, the programmes used in each autonomic community, the effects produced by this change and the steps that the schools have to follow.

Finally, it has offered an alternative of centre, that is to say, a set of activities to facility the integration of recently arrived students and their families, making an effort to include the latter in the educational community. All activities are done according to the origin of the different students so that adaptation will be optimum.

Keywords: educational system, emigration, Catalan language, inclusion

INDEX

1. INTRODUCCIÓ	6
1.1. Justificació	6
2. OBJECTIUS	7
3. MARC TEÒRIC	7
2.1. Marc normatiu vigent	7
2.1.1. El marc estatal.....	7
2.1.2. El marc autonòmic.....	9
2.1.3. El pla d'atenció a la diversitat i el pla d'acolliment	12
2.2. Plans o programes de les Comunitats Autònomes	12
2.3. Immigració a Catalunya	15
2.3.1. Aules d'acollida	17
2.4. Immigració a les Illes Balears	17
2.5. Illes Balears	20
2.5.1. Llengua catalana com una llengua estrangera	20
2.5.2. El Pla d'Acollida / Pla d'acolliment Lingüístic i Cultural (PALIC).....	21
2.5.3. Pla d'intervenció individualitzat	23
2.5.4. Famílies.....	23
2.5.5. Dol migratori	24
3. METODOLOGIA	26
3.1. Modalitat del TFG	26
4. PROPOSTA DIDÀCTICA	26
4.1. Contextualització	26
4.2. Competències bàsiques	27
4.3. Desenvolupament de les activitats	28
4.3.1. Integració de les famílies	28

4.3.2.	Presentació de l'alumnat	29
4.3.3.	Activitats sistematitzades	33
4.4.	Avaluacions.....	47
5.	CONCLUSIONS	47
6.	REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	48
7.	ANNEXOS	50
7.1.	Annex 1: Pautes l'actuació del Pla d'Acolliment Lingüístic i cultural	50
7.2.	Annex 2: Informació bàsica sobre l'alumne/a	51
7.3.	Annex 3: Com fer un avió de paper	52
7.4.	Annex 4: Cançoners i cançons.....	52
7.5.	Annex 5: esquema - horari del dia que es fan activitats culturals	55
7.6.	Annex 6: Abecedari xinès.....	56
7.7.	Annex 7: "martisor"	57
7.8.	Annex 8: Recepta "Scones" amb melmelada i crema	58
7.9.	Annex 9: ball típic d'Alemanya "maypole"	58
7.10.	Annex 10: Ball típic de Mallorca "ball de bot"	59
7.11.	Annex 11: Pòster d'en Fernando Botero	59
7.12.	Annex 12: Rúbrica observació alumnat nouvingut	60
7.13.	Annex 13 i 14 : Rúbrica observació activitats grupals i rúbrica avaluació activitats setmana cultural pel professorat	60

1. INTRODUCCIÓ

El present treball consta de dues parts: una part enfocada a la recerca del procés d'incorporació de l'alumnat nouvingut dins els centres educatius, i per altra banda, la part pràctica, on plasmaré a partir d'un projecte de centre les estratègies per ajudar els alumnes nouvinguts a la seva incorporació dins el centre, exactament el CEIP Pere Rosselló Oliver.

A la primera part del present treball, analitzaré els diferents programes o recursos que utilitzen als centres educatius de cada Comunitat Autònoma, per poder atendre l'alumnat d'incorporació tardana dins els centres amb la igualtat de condicions que la resta, tal com diu l'article 71.1 de la LOE "l'alumnat assoleixi el màxim desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional, així com els objectius que estableix amb caràcter general aquesta Llei". A més, inclouré el creixement de la població de Catalunya i el de les Illes Balears per fer-ne una comparació, i explicaré el que ha suposat aquest fet, com és la creació de recursos o plans perquè els alumnes puguin desenvolupar-se al màxim i assolir els objectius establerts.

L'escola és un centre inclusiu amb la finalitat d'aprendre junts, alumnes de diferents procedències, sense excloure a ningú. Per tant, és una escola inclusiva i compensadora de les igualtats, és a dir, respon a la diversitat de tots els estudiants.

1.1. Justificació

Hi ha dues raons que fomenten l'interès sobre el tema en qüestió:

En primer lloc, perquè quan vaig realitzar les primeres pràctiques a dins l'aula hi havia nins d'incorporació tardana que ja feia un any que estaven al centre. La veritat és que ho duien bastant bé en l'àmbit curricular, ja que la seva llengua materna és la llengua castellana i s'esforçaven molt per utilitzar la llengua catalana. Per altra banda, l'altre cas va ser el d'un nin que acabava d'arribar de Colòmbia, on es va poder observar el xoc emocional de l'arribada a un entorn totalment nou per ell. A més, vaig tenir també la gran sort de veure algunes pinzellades dels protocols que es duen a terme.

En segon lloc, és un tema a destacar a causa del fet que l'atenció a la diversitat i la inclusivitat dins les aules és un àmbit molt important dins els centres educatius, ja que com a futura docent, especialitzada en audició i llenguatge, estic preocupada per com hauria d'afrontar l'alumnat nouvingut la integració al centre.

2. OBJECTIUS

- Investigar quin és el marc normatiu que regula l'atenció als alumnes i les alumnes que s'incorpora tardanament al nostre sistema educatiu
- Recollir els diferents plans de les Comunitats Autònomes per atendre aquest alumnat
- Analitzar l'augment de la població a Illes Balears i a Catalunya i el que ha suposat
- Descriure el procés que s'ha de dur a terme quan hi ha alumnes d'incorporació tardana a les Illes Balears
- Investigar com han evolucionat els centres educatius a la integració dels alumnes d'incorporació tardana
- Realitzar una proposta didàctica de centre

3. MARC TEÒRIC

2.1. Marc normatiu vigent

2.1.1. El marc estatal

Els alumnes d'incorporació tardana (IT) al Sistema Educatiu són alumnes amb necessitat específica de suport educatiu (NESE). La Llei Orgànica 2/2006, d'Educació (LOE)¹ dedica un capítol a l'alumnat NESE i estableix que “totes les administracions educatives han de disposar els mitjans necessaris perquè tot l'alumnat assoleixi el màxim desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional, així com els objectius que estableix amb caràcter general aquesta Llei” (Article 71.1).

La LOE és una norma bàsica que regula l'educació a tot l'Estat Espanyol. Després correspon a les administracions educatives, és a dir als Governos de cada Comunitat Autònoma:

assegurar els recursos necessaris perquè els i les alumnes que requereixin una atenció educativa diferent de l'ordinària, (...) puguin assolir el màxim desenvolupament possible

¹ Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4-5-2006), modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.(LOMCE) (BOE núm. 295, de 10- 12-2013).

de les seves capacitats personals i, en tot cas, els objectius establerts amb caràcter general per a tot l'alumnat. (Article 71.2)

Els alumnes que requereixen una atenció educativa diferent de l'ordinària, perquè presenten necessitats educatives especials són:

- Alumnes amb dificultats específiques d'aprenentatge (DEA),
- Alumnes amb altes capacitats intel·lectuals (AC),
- Alumnes que s'han incorporat tard al sistema educatiu (IT),
- O bé, alumnes segons les seves condicions personals o d'història escolar (CPHE).

La Llei descriu les característiques de cada una de les necessitats que presenta l'alumnat, les quals comentaré més endavant, i estableix que l'atenció integral a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu s'ha de dur a terme des del primer moment que es reconeix aquesta necessitat i s'ha de conduir dels principis de la normalització i inclusió. (Article 71.3)

També s'ordena l'escolarització d'aquest alumnat i la participació i assessorament a les seves famílies (article 71.4), així com els recursos per a l'atenció dels infants que les administracions educatives han de disposar: "professorat de les especialitats corresponents i de professionals qualificats, així com dels mitjans i materials necessaris per atendre de manera adequada aquest alumnat" (article 72.1).

S'encomana als centres "la deguda organització escolar i fer les adaptacions i diversificacions curriculars que calgui per facilitar a tot l'alumnat la consecució dels fins establerts" (Article 72.3).

Concretament per als alumnes amb integració tardana en el sistema educatiu espanyol que, segons la LOE, són aquells que s'hi incorporin tardanament pel fet de procedir d'altres països o per qualsevol altre motiu (article 78.1) s'ordena a les administracions educatives que afavoreixin la seva escolarització. La incorporació al nostre sistema educatiu s'ha de garantir en l'edat d'escolarització obligatòria.

L'escolarització dels alumnes d'IT s'ha de dur a terme "atenent les seves circumstàncies, coneixements, edat i historial acadèmic, de forma que es pugui incorporar al curs més adequat

a les seves característiques i coneixements previs, amb els suports oportuns, i continuar així amb aprofitament la seva educació”. (article 78.2)

Les administracions educatives tenen el deure de desenvolupar Programes específics “per als alumnes que presentin greus carències lingüístiques o en les seves competències o coneixements bàsics, a fi de facilitar-los la integració en el curs corresponent”. (Article 79.1).

El desenvolupament d’aquests programes ha de ser, en tot cas, simultani a l’escolarització dels alumnes en els grups ordinaris, d’acord amb el nivell i l’evolució del seu aprenentatge. (article 79.2).

Cada una de les desset Comunitats Autònomes així com les dues comunitats autònomes de l’Estat Espanyol, atenent els principis que marca la LOE i que s’acaben de comentar, disposen d’autonomia per dissenyar els seus propis programes. En el següent punt, pla o programes de les Comunitats Autònomes, es fa referència als models que disposa cada CCAA amb una petita descripció.

2.1.2. El marc autonòmic

A les Illes Balears el Decret 39/2011², pel qual es regula l’atenció a la diversitat i l’orientació educativa, atenent la nostra realitat sociolingüística, també considera alumnat d’incorporació tardana, aquell que procedeix d’altres comunitats autònomes i desconeix la llengua catalana (article 14).

Entre les mesures adreçades a aquest alumnat, al mateix article 14 del Decret, s’hi especifica que:

- Els centres han d’adoptar mesures d’acolliment i d’adaptació per als alumnes que s’incorporin en qualsevol moment a qualsevol etapa educativa, obligatòria i no obligatòria, per tal que assoleixin tan aviat com sigui possible la competència lingüística que els permeti aprofitar el currículum propi del curs al qual estan adscrits. (art.14.2)
- Encomana a una Direcció General la promoció del disseny d’actuacions per atendre aquest alumnat amb la finalitat que aquests alumnes puguin assolir els objectius de les diferents àrees o matèries sense els impediments ocasionats pel desconeixement de les llengües

² Decret 39/2011, de 29 d’abril, pel qual es regula l’atenció a la diversitat i l’orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics. (BOIB Núm. 67 de 05-05-2011)

d'aprenentatge. Igualment, aquestes actuacions han d'incloure el coneixement de les característiques culturals, lingüístiques i històriques de les Illes Balears.

- L'atenció als alumnes d'incorporació tardana s'ha de dur a terme sempre dins el grup de referència. Quan de manera excepcional això no sigui possible, les mesures que s'estableixin tindran una durada limitada en el temps i serà indispensable fer un tractament globalitzat de les àrees o matèries.
- Les mesures d'atenció específica per als alumnes d'incorporació tardana han de tenir en compte, entre d'altres, les circumstàncies personals que han originat aquesta situació.

L'escolarització dels alumnes que s'incorporen tardanament al sistema educatiu (article 24 del Decret 39/2011) s'ha de fer atenent les circumstàncies, els coneixements, l'edat i l'historial acadèmic d'aquests.

Així es regula que:

- a) Els alumnes de segon i tercer cicle de l'educació primària a les Illes Balears que presentin un desfasament en el nivell de competència curricular de més d'un cicle poden ser escolaritzats en un curs inferior al que els correspondria per edat, sempre que aquesta mesura els permeti completar l'etapa en els límits d'edat establerts amb caràcter general (art 24.2)
- b) Els alumnes d'incorporació tardana de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears que presentin un desfasament en el nivell de competència curricular de dos o més anys poden ser escolaritzats un o dos cursos per davall el que els correspondria per edat, sempre que aquesta mesura els permeti completar l'etapa en els límits d'edat establerts amb caràcter general, és a dir, als devuit anys.
- c) La decisió respecte del curs en què s'han d'escolaritzar aquests alumnes correspon al Servei d'Escolarització, Informació, Títols i Convalidacions (art 24.4).

Per a aquest alumnat (segons el que disposa l'article 11) es poden aplicar adaptacions curriculars significatives (ACS), de manera temporal, en els casos següents:

- que desconguin les dues llengües oficials
- que tinguin un desfasament curricular de dos cursos o més i un nivell de competència que no els permeti assolir els objectius de l'etapa.

Aquestes adaptacions s'han d'aplicar per permetre'ls accedir al currículum, s'han de basar en l'avaluació inicial i han de tenir una durada limitada. El servei d'orientació educativa del centre és qui té la competència per determinar l'aplicació d'una ACS. Caldrà fer una avaluació psicopedagògica de l'alumne amb la col·laboració del professorat

El Decret 32/2014 pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes ³ també dedica un article (el 17) a l'atenció a la diversitat. Aquesta atenció “fa referència a les decisions organitzatives, metodològiques i curriculars que caracteritzen una pràctica educativa orientada a afavorir el progrés educatiu, personal i social de tots i cada un dels alumnes.”

I encomana als centres educatius l'elaboració del pla d'atenció a la diversitat, que defineix com:

El marc en què es recullen les actuacions que el centre educatiu preveu per ajustar l'atenció educativa a les característiques i necessitats de tots els alumnes. Per tant, ha de fer referència tant a actuacions generals com a mesures específiques de suport, tot respectant els principis d'equitat, igualtat d'oportunitats i inclusió educativa.

Aquest Decret (article 18) recull i amplia el mateix que s'estableix a la LOE sobre alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu i pel que fa a l'escolarització dels alumnes que s'incorporen de manera tardana al sistema educatiu, concreta:

Els que presentin un desfasament en el nivell de competència curricular de més de dos anys poden ser escolaritzats en el curs inferior al que els correspondria per edat. Per a aquests alumnes s'han d'adoptar les mesures de reforç necessàries que facilitin la integració escolar i la recuperació del desfasament i els permetin continuar amb aprofitament els estudis. En el cas de superar aquest desfasament, s'han d'incorporar al curs corresponent a la seva edat. (art 18.8).

Anteriorment, hem vist el que, sobre escolarització, anotava el Decret 39/2011. Aquesta regulació, del 2011, és anterior a la LOMCE de 2013, per aquest motiu el Decret 32/2015 torna a regular l'escolarització d'aquests alumnes atenent els cursos i no cicles en què s'ordena l'Educació Primària.

³ Decret 32/2014 de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB Núm. 97, 19 de juliol de 2014) modificat pel Decret 28/2016 de 20 de maig, pel qual es modifica el Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears. (BOIB Núm. 64, 21 de maig de 2016).

2.1.3. El pla d'atenció a la diversitat i el pla d'acolliment

El Decret 39/2014 (article 5) estableix que cada centre ha d'elaborar el pla d'atenció a la diversitat dins el marc del projecte educatiu de centre. La finalitat d'aquest pla és adequar la intervenció educativa a les característiques i necessitats de tots els alumnes. L'ha d'elaborar l'equip directiu, amb l'assessorament dels coordinadors de cicles i amb la col·laboració del servei d'orientació educativa i ha d'esser aprovat pel claustre de professors.

El contingut del Pla, com a mínim, serà el següent:

- a) Resum valoratiu de les característiques del centre i del seu entorn per a la detecció de necessitats.
- b) Determinació d'objectius.
- c) Mesures ordinàries de suport i mesures específiques de suport que es determinin.
- d) Organització dels recursos humans i materials per desenvolupar les mesures d'atenció a la diversitat.
- e) Principis i organització de l'acció tutorial.
- f) Pla d'acolliment per facilitar la integració dels alumnes que s'incorporin al centre procedents d'altres centres docents o d'altres països o que s'escolaritzin per primera vegada.
- g) Organització de la detecció, la identificació i la valoració de les necessitats, així com del seguiment de l'evolució dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.
- h) Avaluació i seguiment del pla.

2.2. Plans o programes de les Comunitats Autònomes

Com s'ha vist l'Estat estableix un marc general per a l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i cada comunitat autònoma el regula segons els seus programes. Seguint Rojas (2017) s'exposaran els programes de les diferents Comunitats Autònomes per a la inclusió de la població escolar immigrant. Cada CCAA disposa d'unes orientacions i recursos per atendre la diversitat i la inclusió de l'alumnat nouvingut.

En el cas d'Andalusia tenen quatre plans per atendre la diversitat que són: un pla d'atenció a la diversitat, aules temporals d'adaptació lingüística (ATAL), un programa de reforç d'orientació i recolzament (PROA) i un programa de suport lingüístic per als nousvinguts.

La CCAA d'Aragó proposa un centre, anomenat Centre aragonès de recursos per a l'educació inclusiva (CAREI). Dins el centre s'ofereixen tres recursos. Un és el *Protocol d'acollida*, on es facilita als centres el procés que s'ha de dur a terme amb els alumnes immigrants. Un altre recurs és el *servei de mediació intercultural* per a aquells alumnes que desconeixen el Sistema Educatiu d'Aragó. I el darrer recurs que proporciona el CAREI és el *Programa de reforç d'espanyol* (PREs) que permet l'aprenentatge de la llengua castellana.

La Comunitat Autònoma de les Canàries ofereix uns programes per facilitar la barrera de l'idioma. El responsable d'aquests programes és el professorat que ha de dur a terme una proposta d'intervenció individualitzada perquè l'alumnat pugui millorar les competències comunicatives.

En el cas de Cantàbria s'ofereix un *Pla d'Interculturalitat per a Cantàbria* on posa a l'abast dos recursos per als centres educatius. El primer recurs, les *Aules de dinamització intercultural*, l'objectiu del qual és la construcció d'una cultura intercultural dins els centres educatius. L'altre recurs són els professors dels centres que tenen una formació sobre les funcions que han de dur a terme.

La CCAA de Castella i Lleó va donar una resposta l'any 2010, on es tenia en compte l'atenció a l'alumnat d'incorporació tardana. A més, també es va desenvolupar el *II Pla d'Atenció a la Diversitat en l'Educació de Castella i Lleó*, l'objectiu del qual és fomentar el recorregut estratègic per a l'actuació respecte a l'enfocament inclusiu.

En la Comunitat Autònoma de Catalunya, es promou potenciar el respecte cap a la diversitat i la igualtat. A més, disposen d'un recurs, per als alumnes immigrants, anomenat *Aules d'Acollida* amb la finalitat d'aprendre la llengua catalana. També ofereixen recursos en línia per als alumnes, edu365.cat i per a les famílies, familiescola.gencat.cat.

En el cas de la Comunitat de Madrid, es troben les *Aules enllaç* a Educació Primària, per als alumnes d'incorporació tardana. En el cas de l'Educació Secundària Obligatoria s'ofereixen recursos per equilibrar les desigualtats i vetllar l'absentisme escolar.

La CCAA de Castella la Manxa té un model anomenat *Model d'Educació Intercultural i Cohesió Social*. La finalitat d'aquest model és apostar per una escola inclusiva. Dins d'aquest model trobem diferents programes de recolzament com són: *Programa hispanomarroquí d'ensenyança de llengua àrab i cultura marroquí* (LACM), el *Programa de Llengua, Cultura i civilització romanesa*, el *MUS-e* i el *Conte de Colors*.

En la Comunitat de València, s'ofereix al professorat un curs de formació sobre l'escola inclusiva mitjançant el *Centre de formació, innovació i recursos educatius* (CEFIRE). A més, el *Servei d'innovació i qualitat* vol fomentar la participació de la comunitat escolar en la vida dels centres docents. En darrer lloc, existeix el *Projecte de llei integral valenciana d'educació*, on el que és pretén es que tota la comunitat educativa hi participi.

En el cas d'Extremadura, té quatre programes amb la finalitat d'atendre a l'atenció a la diversitat. Per una banda, el programa *reforç, estímul i motivació per a l'alumnat* (REMA), que es tracta d'unes pràctiques de recolzament socioeducatiu tant a l'alumnat com a les famílies. Per altra banda, es troba el programa *COMUNIC@*, l'objectiu del qual és incentivar les activitats de tipus compensatori per tots els alumnes. A més, existeix un altre *Programa per a la millora del rendiment i la inserció socioeducativa de l'alumnat dels CAEP*, que tracta de minvar els aspectes que donen peu al fracàs escolar i incrementar l'èxit educatiu.

En la CCAA de Galícia, es poden trobar quatre aspectes importants. En primer lloc, el *departament d'orientació en l'atenció a la diversitat* (DO), que donen un servei d'atenció a la diversitat. Per altra banda, *els equips d'orientació específics en l'atenció a la diversitat* (EOE) que donen una resposta externa a un centre que en demani. En tercer lloc, hi ha diferents instàncies educatives que col·laboren per ajudar a donar resposta i obrir vies per comunicar-se. Finalment, es pretén impulsar xerrades, discursos i activitats en els centres escolars sobre diferents temes, com per exemple el racisme, i així millorar el seu coneixement.

La Comunitat Autònoma de La Rioja, té l'objectiu d'oferir tots els recursos necessaris per assegurar així una bona atenció a la diversitat. Des del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport juntament amb el Regne del Marroc i Romania s'han desenvolupat uns programes per fomentar la interculturalitat i l'aprenentatge de la llengua materna com és el *Programa de llengua àrab i cultura marroquí* i el *Programa de llengua, cultura i civilització romanesa*.

A Múrcia també tenen programes per atendre la diversitat i s'hi pot trobar el pla d'actuació dissenyats a diferents nivells. En el sistema educatiu es regula la integració tardana i les seves

necessitats. A més també es compta amb un *Centre d'animació i documentació intercultural de Múrcia* (CADI). Aquest centre s'ofereix per ajudar als centres educatius i associacions per poder atendre a l'alumnat amb necessitat, com és l'alumnat immigrant.

En el cas de Navarra hi ha tres recursos que són els següents: el *Pla de reforç, orientació i recolzament* (PROA), on s'han dissenyat dues línies de feina. La primera línia fa referència a l'alumnat que cursa Educació Secundària Obligatòria (ESO) dins l'horari escolar i la seva finalitat és atendre aquest alumnat que té dificultats d'aprenentatge. La segona línia, es du a terme en el *Programa d'acompanyament* que es desenvolupa durant l'horari extraescolar per recolzar als alumnes durant l'etapa de l'Educació Primària i la Secundària. Per tant, aquest pla té en compte tant el nivell curricular com l'extracurricular. Un altre recurs és l'anomenat *Equip d'atenció a la diversitat educativa* (CREENA), que ofereix unes ajudes al professorat per a l'atenció dels alumnes amb NEE. I l'últim recurs és el *Programa d'immersió lingüística* (PIL). Aquest projecte és per a l'alumnat d'Educació Secundària que no té coneixements de la llengua.

En el País Basc, s'ofereix el *II Pla d'atenció educativa a l'alumnat immigrant en el marc de l'escola inclusiva i intercultural*, la finalitat del qual és plasmar les mesures per promoure la inclusió de l'alumnat immigrant.

En el Principat d'Astúries, la conselleria contribueix a oferir la informació necessària als centres educatius sobre les orientacions dels alumnes d'incorporació tardana. Per tant, la conselleria envia una circular a final del curs escolar per dur a terme el pròxim curs, amb la finalitat d'aconsellar les mesures a dur a terme per a la inclusió.

En el cas de les Illes Balears la conselleria té a la seva disposició una sèrie de documents que són necessaris per dur a terme la gestió de la diversitat. Per tant, a cada centre es pot trobar la informació necessària per a departaments d'Orientació (DO).

2.3. Immigració a Catalunya

Durant aquesta darrera dècada s'ha pogut veure un important creixement de la població a causa que moltes famílies immigrants han anat a cercar noves oportunitats. Aquest fet ha donat lloc a la incorporació d'alumnes de diferents orígens (Simó, 2011).

A continuació, es pot observar una gràfica extreta d'IDESCAT. A Catalunya hi ha hagut un boom migratori, on cada vegada més gent de població estrangera es traslladava a Catalunya per diversos motius, sent l'objectiu primordial el de la recerca d'una millor feina. A la figura 1 es pot visualitzar un augment considerable d'estrangers des del 2000 fins al 2009, pel fet que augmentava progressivament uns 100.000 habitants de mitjana. A partir de l'any 2010, es produeix una estabilització fins al 2012, any en el qual comença a descendir.

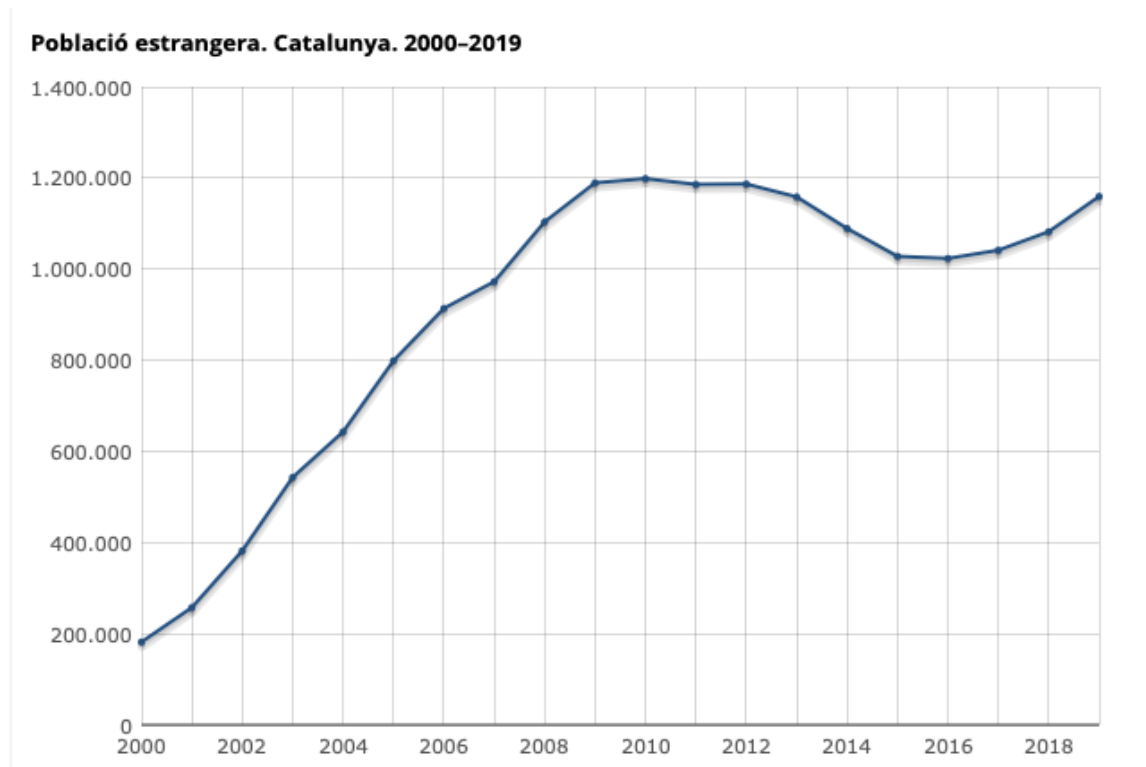

Figura 1. Gràfic que il·lustra la població estrangera a Catalunya. Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE.

Segons la Generalitat de Catalunya de 2019, el context demogràfic ha canviat. La població total és de 7.600.065 habitants. Com s'ha dit anteriorment, entre el 2003 i el 2009, hi va haver un creixement de la població. En conclusió, la població estrangera representa el 2018 un 18,2% de Catalunya.

Per tant, la situació anteriorment mencionada es tradueix en un increment de l'alumnat a les aules. Tot i això, la població estrangera es caracteritza per tenir una franja d'edat compresa entre els 20 i els 45 anys, és a dir, famílies amb l'objectiu de millorar les perspectives laborals i amb possibilitats de fer créixer la família.

2.3.1. Aules d'acollida

Les aules d'acollida, recurs anteriorment esmentat, s'ofereixen als centres educatius de Catalunya. Aquest és un programa que utilitza Catalunya des del curs escolar 2004-2005 i el que es pretén és facilitar l'adaptació de l'alumnat. Les aules d'acollida s'integren dins un sistema inclusiu (Vila i Siqués, 2009).

Pel que fa a l'organització, es tracta de combinar l'horari de l'alumnat de l'aula ordinària amb l'aula d'acollida. Primer de tot, es fa una avaluació per veure el nivell de coneixement de la llengua. L'objectiu d'aquestes aules es basa a afavorir l'aprenentatge de la llengua no coneguda o amb un nivell baix mitjançant tallers, projectes, complint sempre els objectius i les competències lingüístiques.

Segons Vila i Siqués (2009):

l'alumnat nouvingut s'incorpora des del primer dia en una de les aules ordinàries del seu centre i assisteix, d'acord amb les decisions dels centres i les recomanacions de l'Administració, unes quantes hores setmanals a l'aula d'acollida, amb l'objectiu de facilitar-ne la plena incorporació, tant a les activitats d'ensenyament i aprenentatge que es realitzen a l'aula ordinària, com al conjunt de tasques que es realitzen al centre escolar. (p.9)

La solució davant d'aquest augment de la població i per tant, un increment de l'alumnat dins els centres educatius de Catalunya és el recurs de la utilització d'aules d'acollida.

La llengua oficial de l'Estat Espanyol és la llengua castellana i la llengua catalana és la llengua cooficial de les Illes Balears i Catalunya. És per aquest motiu que s'ha volgut fer referència a Catalunya, ja que tant les Illes Balears com Catalunya presenten dues llengües cooficials.

2.4. Immigració a les Illes Balears

A les Illes Balears també ha tengut lloc una immigració massiva. Entre el 1998 i el 2008 hi ha hagut una canvi demogràfic (Munar, 2013). Aquest fet ha donat lloc a un canvi a la societat i als centres educatius, ja que han hagut de fer un esforç per aconseguir una cohesió social davant aquesta nova diversitat cultural.

A continuació, a la figura 2 es pot observar un gràfic que representa la població estrangera a les Illes Balears entre l'any 2000 fins al 2019. Es visualitza un augment de la població del 2000 fins al 2010. A partir del 2012 la corba comença a descendir fins al 2017. A partir de l'any següent, és a dir, el 2018 torna a haver-hi immigracions, ja que la corba comença a ascendir.

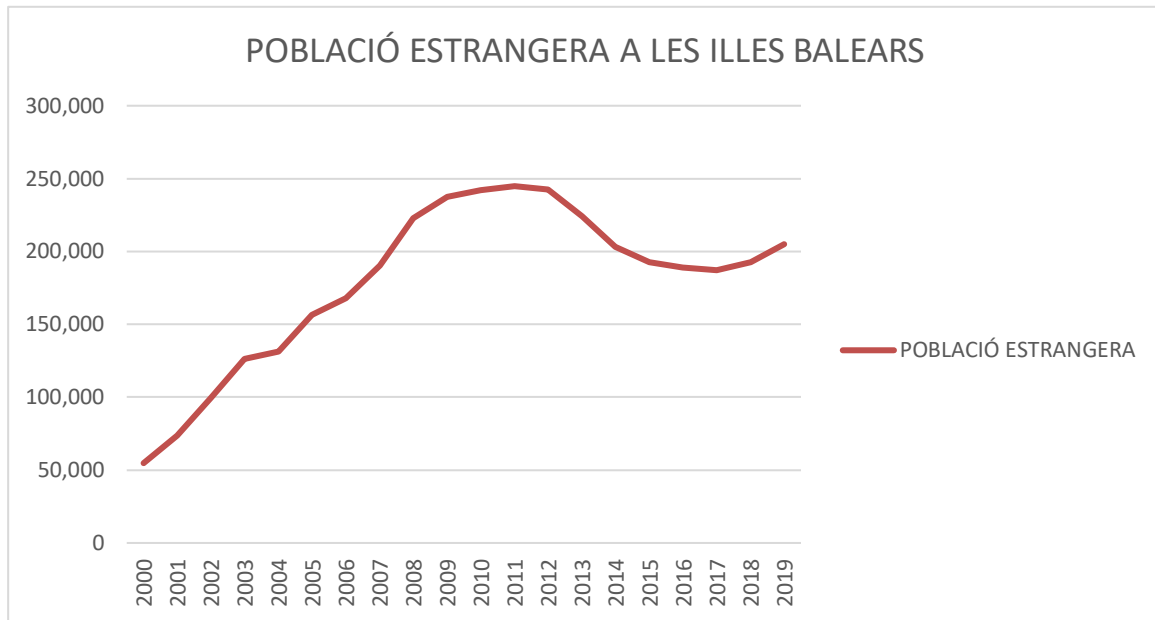

Figura 2. Gràfic que il·lustra la població estrangera a les Illes Balears des del 2000 fins el 2019. Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de les Illes Balears.

Per altra banda, aquesta migració dona lloc al fet que les aules hi hagi alumnat de diferent procedència. Segons Munar (2013):

La migració és un fenomen actual i es manifesta en l'augment a les nostres aules d'alumnat de procedència estrangera en qualsevol moment del curs escolar. És un alumnat molt heterogeni que en el cas de les Illes Balears, prové d'un gran nombre d'estats, amb presència de tot tipus de cultures, religions i llengües molt diverses. (p.77)

Per tant, a dins les aules es troba una gran varietat de cultures, ja que hi ha alumnes de diferents orígens. L'atenció a la diversitat és un factor molt important quan es troben amb l'arribada d'un alumne nouvingut que no té la llengua vehicular, és a dir, la llengua catalana, la que utilitzen per a comunicar-se.

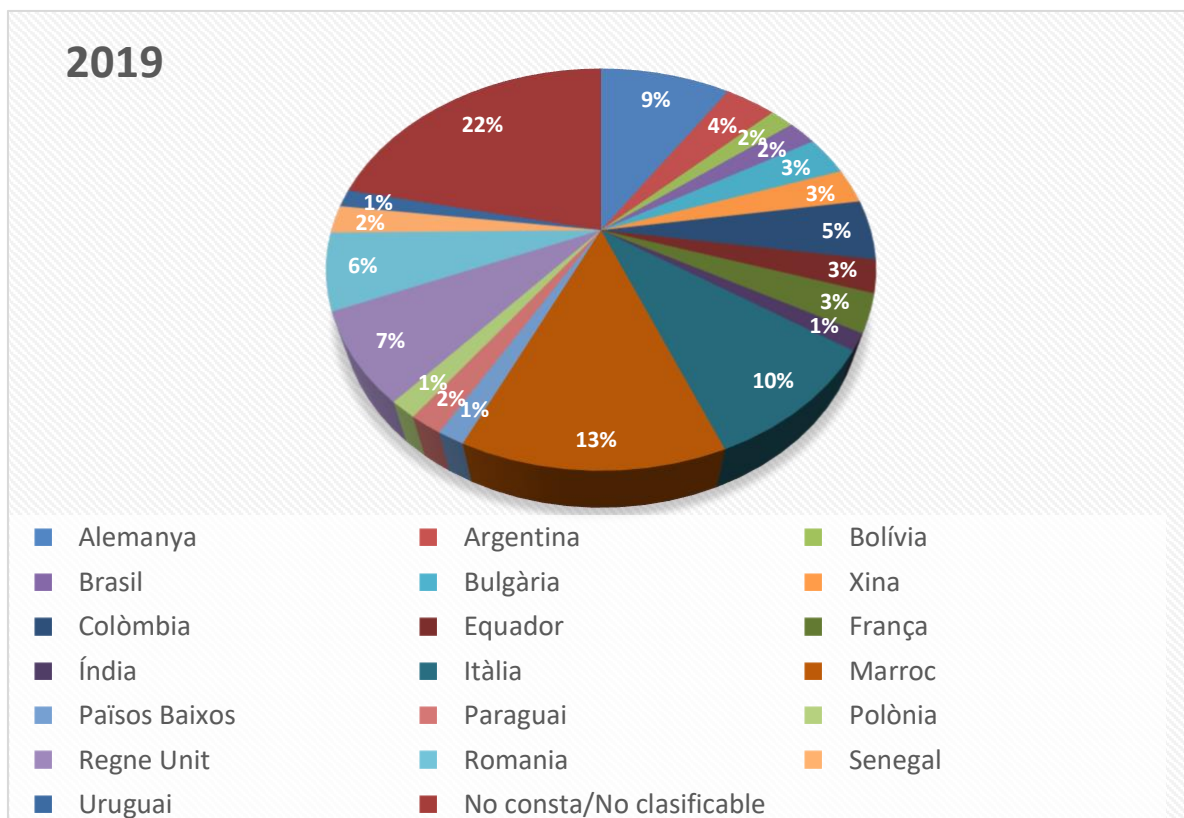

Figura 3. Gràfic que il·lustra la població a les Illes Balears segons el país d'origen. Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de les Illes Balears. Revisió del patró dia 1/01/2019

Al gràfic de la figura 3 tan sols hi surt la població estrangera migrada a les Illes Balears i classificada per país d'origen. Es pot observar que hi ha una gran diversitat cultural, ja que el cens de la població de les Illes Balears és molt variat. Per tant, els centres s'han vist amb la necessitat de crear estratègies metodològiques per poder incloure l'alumnat nouvingut.

Davant aquesta diversitat lingüística, ja que es poden trobar a les aules amb alumnes en diferents llengües maternes, s'ha portat a terme un programa d'immersió lingüística. Aquesta immersió lingüística consisteix a utilitzar la llengua catalana com la llengua vehicular del centre.

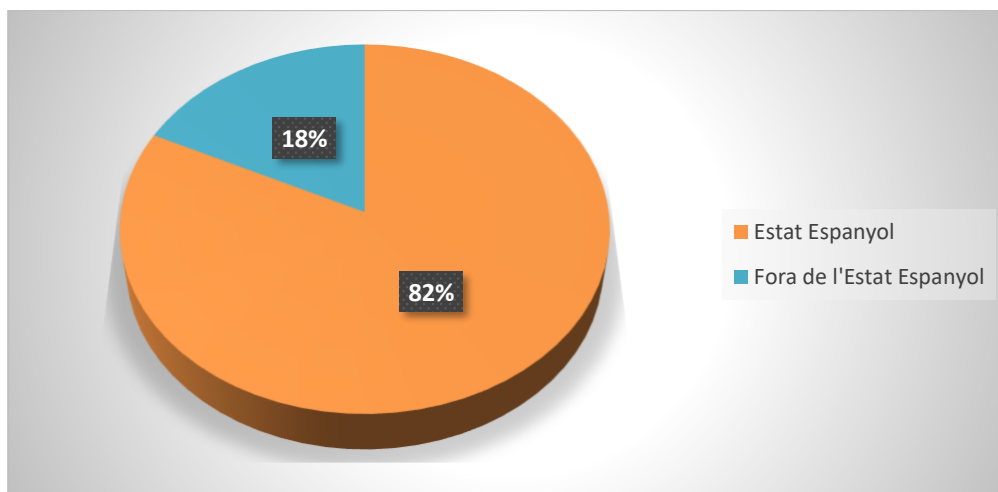

Figura 4. Gràfic que il·lustra la població total. Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de les Illes Balears. Revisió del patró dia 1/01/2019

El total de la població de les Illes Balears segons l'IBESTAT l'any 2019 fou d' 1.149.460 habitants dels quals 204.987 habitants estrangers i 944.473 habitants espanyols de l'Estat espanyol. La població estrangera representa quasi un 18% de la població total de les Illes Balears.

2.5. Illes Balears

L'augment de la població estrangera ha suposat un augment d'alumnat a dins les aules. En aquest apartat es farà referència exclusivament a les Illes Balears, tenint en compte el programa que s'utilitza, el pla d'acollida que se segueix, la llengua vehicular dels centres. A més, també es farà menció de les emocions que porta aquesta migració i del paper de l'escola i família.

2.5.1. Llengua catalana com una llengua estrangera

Anteriorment s'ha pogut veure de manera general l'augment de població tant a les Illes Balears com a Catalunya, comunitats en què la llengua pròpia és la llengua catalana i, tant l'alumnat que arriba de diferents països com el que arriba d'altres comunitats autònomes la solen desconèixer.

La primera llengua o L1 es considera aquella llengua concebuda pels parlants com a materna, familiar i, per tant, l'idioma que dominen. En canvi, la segona llengua és aquella que s'adquireix en el context escolar, per tant, l'aprenentatge es duu a terme en segon lloc, com seria, en el cas de les Illes Balears, la llengua anglesa.

Aprendre una segona llengua és un procés completament diferent del de l'adquisició de la llengua materna. Una persona aprèn la llengua materna amb l'objectiu de travessar les barreres de comunicació, i se sol començar a aprendre en l'àmbit familiar des de ben petits.

Mentre que la llengua pròpia de les Illes Balears és la llengua catalana, la llengua vehicular del centre, que per a molts de nins i nines i habitants és la seva llengua materna, és una llengua completament desconeguda, per tant una llengua estrangera per als acabats d'arribar, i en especial, per als alumnes nouvinguts. Encara que, l'aprenentatge d'aquesta llengua es farà en un context d'immersió lingüística i segons un pla adequat a ells.

Alguns autors com Lorenzo i Trujillo (2011), fan una distinció entre la segona llengua i la llengua estrangera a les Illes Balears “parlen de llengua estrangera si la llengua secundària no té un estatus oficial i no té un context ambiental de suport, com seria el cas de l'anglès” (p.5). Per tant, en el cas de les Illes Balears la llengua anglesa és considerada una llengua estrangera.

La llengua catalana no es pot considerar pròpiament una llengua estrangera, perquè estan en procés d'immersió lingüística.

La llengua és molt important perquè permet comunicar i interaccionar entre dues o més persones. Per tant, és un factor a tenir en compte quan arriben famílies que desconeixen la llengua. Més endavant, es farà èmfasi en la necessitat d'establir una llengua predeterminada per poder dur a terme una comunicació fluida i efectiva entre el centre educatiu i les famílies, sempre amb l'objectiu de traslladar la informació necessària. És per aquest motiu, que algunes vegades és necessari establir un mediador per facilitar les barreres que puguin existir.

2.5.2. El Pla d'Acollida / Pla d'acolliment Lingüístic i Cultural (PALIC)

Segons la Conselleria d'Educació i Universitat (2018), s'entén per pla d'acollida “el protocol d'actuacions l'objectiu del qual és facilitar l'adaptació d'alumnes nous al centre escolar” (p.5). Cada centre compta amb aquest pla, on emmarquen totes les actuacions que s'han de dur a terme per a l'acollida d'un nouvingut. Aquestes actuacions són dissenyades per la Comissió de Coordinació Pedagògica (CCP) i els responsables de dur-ho a terme són els mateixos mestres a dins les aules. A més, aquest pla s'ha d'emmarcar en el projecte educatiu del centre (PEC) i en el projecte curricular del centre (PCC).

Amb aquest pla, el que es vol aconseguir és la integració de l'alumnat nouvingut. S'entén per integració segons la Conselleria d'Educació i Universitat (2013) "l'acció de donar espai per al desenvolupament personal, cultural i social de l'alumne, donant-li oportunitats per participar en la vida escolar"(p.7). Per tant, els centres educatius han d'acceptar l'entrada de diferents cultures, fet que afavorirà tant el centre com els alumnes a causa de la importància actual de viure dins un entorn d'interculturalitat. Així doncs, quan es duen a terme incorporacions a les aules d'aquest alumnat i, per tant l'execució del pla, és molt important que es tenguí en compte la diversitat, perquè els alumnes nouvinguts necessiten unes adaptacions específiques. Com diu Munar (2013) "A l'escola li correspon facilitar l'adaptació i la integració de l'alumnat i de les seves famílies en la vida quotidiana del centre, sense perdre de vista l'objectiu final que ha de ser el de la d'inserció social" (p.77).

La finalitat és que el procés sigui efectiu i exitós, per aquest motiu és important que hi hagi un bon acolliment de tots els membres de la comunitat educativa per poder atendre a l'alumnat que arriba al centre. Com diu Munar (2013) "si es planifica correctament, facilitarà una ràpida integració social i lingüística, per tant permetrà als alumnes comunicar-se, relacionar-se i accedir als diferents continguts curriculars" (p.78). Per tant, sempre que es dugui a terme la feina de manera satisfactòria, ajudarà els alumnes nouvinguts acadèmicament, gràcies a la facilitat d'accés al currículum, i personalment, per la integració i relació tant amb els seus respectius companys com amb els mateixos mestres.

L'equip directiu és l'encarregat de sol·licitar un traductor en el cas que sigui necessari. A més s'encarrega de fer els tràmits de la matrícula i informa les famílies i l'alumnat del sistema escolar així com dels serveis del centre. La comissió pedagògica és la responsable de dur a terme aquest pla d'acollida. El tutor o la tutora són els encarregats de preparar l'acollida a l'aula, així com els espais perquè aquest alumnat se senti a gust i guiat pels seus companys i duu a terme la valoració inicial. El tutor o la tutora juntament amb el professor de suport i l'orientador duu a terme el pla d'intervenció educativa.

Les pautes a seguir per dur a terme el protocol o procediment d'actuació segons el document anomenat Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural és el que podreu veure més endavant. ([vegeu l'annex 1](#)).

2.5.3. Pla d' intervenció individualitzat

L'alumnat immigrant necessita un pla d'intervenció individualitzat per facilitar-li l'assoliment de la llengua catalana així com la integració dins el grup-classe. Aquest programa es duu a terme per adaptar el nivell procedent del sistema educatiu utilitzat en el país de procedència, amb la finalitat de facilitar a l'alumnat l'aprenentatge i l'adquisició de les llengües, diferent del que l'idioma vehicular pot ser diferent del seu.

El primer pas és dur a terme una reunió entre la família i el centre, a més de fer una valoració inicial. A partir d'això, el programa es crea amb l'ajuda del professor de suport, l'orientador i la persona que tutoritza aquest alumnat, és a dir, el tutor o la tutora.

El pla d'intervenció individualitzat ha d'incloure una sèrie d'aspectes com són: els objectius, les tasques a desenvolupar a dins l'aula i fora del centre, el període en què es durà a terme el procés, les actuacions que s'han de seguir per dur a terme una integració de l'alumnat nouvingut i els criteris, procediments i calendari per dur a terme el seguiment i l'avaluació del pla de tots els membres que hi intervenen.

2.5.4. Famílies

El primer contacte amb les famílies ha de ser dins un clima d'acollida, ja que la família ha d'estar informada de l'organització i funcionament del centre, i el centre informar-se de la situació familiar.

Segons Vidaña (2006)

Davant aquestes situacions cal actuar com a mediadors del sistema educatiu i les famílies, creant un clima de confiança i escolta activa. Quan es reben els pares convé tenir cura de la situació, és a dir, cal dedicar-hi un temps, amb tranquil·litat, i crear una empatia envers la comunitat escolar, a partir del punt de contacte, que generalment és el tutor/a del fill/a (p.211).

La comunicació és un dels aspectes clau entre la família i l'escola i, per tant, és molt important atendre les necessitats de les famílies. Cada família nouvinguda tindrà unes característiques, cultures i costums diferents. Pot ser que en alguns casos, la família nouvinguda desconegui la

llengua catalana i castellana. Si es dona aquest cas, hi haurà d'intervenir un mediador perquè la comunicació sigui efectiva.

En aquesta primera reunió informativa, no s'ha de forçar les famílies a donar tota la informació, però el centre sí que pot donar tota una sèrie d'informacions bàsiques, com els horaris, les activitats, servei de menjador i activitats extraescolars, etc. A més de proporcionar-li un document amb la informació bàsica, com pugui ser el telèfon i l'adreça del centre i el nom de la persona de referència. Aquesta informació estarà amb la llengua utilitzada per les famílies, ja que pot ser que no entenguin la llengua del centre. En aquesta mateixa reunió, si és possible, se'ls ha de citar per fer l'entrevista inicial on es fa una presentació del tutor/a i del professorat de suport tant a l'alumne com a la família, es resolen alguns dubtes relatius del sistema educatiu i es fa una explicació del pla individualitzat que es durà a terme amb la finalitat de facilitar la integració social i l'aprenentatge de la llengua. Tota aquesta informació ha de quedar recollida i desada al fitxer de l'alumne. A més, de la manera que sigui possible, caldrà dur a terme una recopilació de la informació bàsica sobre l'alumne mitjançant un requadre. ([vegeu l'annex 2](#)).

2.5.5. Dol migratori

Els nouvinguts sofreixen un període de patiment a l'arribada al país de destí i es veu agreujat significativament dins els centres educatius. Les causes d'aquest fet són bàsicament la partida del país de naixement o vivència, la distància d'alguns membres de la família, amics... Per tant, per ajudar al fet que els alumnes estiguin més còmodes, hi ha d'haver una bona acollida i s'ha de crear un vincle de proximitat. Segons Montón (2003):

La manera de com plantegem l'acollida de l'alumnat immigrant condicionarà, sens dubte, la seva implicació en aquesta nova etapa de la seva vida. S'aprèn gràcies a l'establiment de relacions afectives gratificants i segures, i perquè això sigui possible, les relacions han de ser sempre bidireccionals i interactives. (p. 26)

Fent referència a Baiges (2005-2006) "quan es dona lloc a una migració, l'estat emocional també juga un paper important, ja que cada persona afronta les situacions d'una manera. Des del centre el que s'ha d'intentar és que l'alumnat i les famílies tenguin les emocions estabilitzades. Aquests alumnes presenten moltes inquietuds i inseguretats" (p.19). Per tant, el centre ha d'intentar crear un clima proper, per minimitzar el màxim aquestes emocions. Segons Baiges (2005-2006) "com a adolescents, els nois i noies tenen moltes pors: a quedar-se sols, a

no tenir amics, a no ser capaços de fer front als estudis, etc. Són pors que a poc a poc s'han d'anar superant" (p.20). És normal que presentin aquest sentiment, ja que han deixat els seus amics, el sistema educatiu és diferent i no és la seva llengua vehicular. És per aquest motiu que és molt necessari una inclusió i un clima càlid.

La tristesa és una de les emocions que es dona amb aquestes famílies, perquè deixen el seu país natiu, familiars, com puguin ser padrins, tiets, cosins, etc. o els amics. Segons Baiges (2005-2006) "aquest estat anímic és la resposta que es dona quan se sofreixen pèrdues importants, estat que desapareix per si mateix al cap d'un període de temps durant el qual s'ha patit i acceptat la nova situació" (p.21).

Una altra emoció que poden tenir els nins o les nines és la ràbia, a causa de la frustració, desil·lusió, etc. Aquestes frustracions sorgeixen pel fet que els nins/es tenen dificultats per accedir a la societat, ja que no és la seva llengua materna i per la qual cosa la comprensió és insuficient. A vegades, els alumnes poden ser rebutjats i menyspreats i és aquí on ells poden treure actituds agressives, ja que és la seva manera de protegir-se. Quan hi ha aquesta situació, cal tranquil·litzar als alumnes per ajudar a controlar les emocions. Com diu Baiges (2005-2006) "al apaivagar i ajudar a controlar mitjançant la positivització o la desviació cap a activitats gratificants i agradables, que facin sorgir emocions positives que suavitzin i calmin les negatives" (p.22).

Davant aquestes situacions, el personal docent ha de fer feina amb els seus alumnes perquè aprenguin a gestionar les seves emocions i, d'aquesta manera, crear un clima positiu. S'ha de treballar la intel·ligència emocional, ja que va lligada a les emocions, i s'ha d'anar treballant sempre.

Hi ha una gran frase d'Aristòtil que diu "Educar la ment sense educar el cor, no és educació en absolut". Amb aquesta frase el que vol dir és que no només és important l'adquisició de coneixements, sinó que és necessari tenir també un ambient emocional favorable en el seu desenvolupament.

3. METODOLOGIA

3.1. Modalitat del TFG

La modalitat del treball és el desenvolupament de mitjans o recursos didàctics i/o educatius. Per tant, s'ha dut a terme una proposta de centre, centrat concretament en el curs escolar 2019/2020 del CEIP Pere Rosselló Oliver, ja que s'ha tengut en compte les diferents procedències dels infants. La finalitat d'aquesta proposta és l'acolliment lingüístic i cultural de les famílies i els alumnes nous.

La proposta estarà dividida en tres parts; la primera part és la integració de les famílies, la segona la presentació d'aquest alumnat i finalment present activitats sistemàtiques. Una part fonamental és la integració de les famílies dins els centres educatius. Per tant, des del primer moment s'ha de crear un bon vincle. Aquesta integració consisteix en la rebuda de la família i l'entrevista. Aquesta informació que els centres aportaran a les famílies i viceversa, donarà informació per saber com és el nin i a quin curs ha d'anar. Tot i que és important acollir a les famílies, els alumnes nous han de tenir una arribada que sigui especial, per tant, sempre que sigui possible s'ha de preparar aquest moment i explicar a l'aula l'alumnat que s'incorporarà. Finalment s'han de realitzar diferents activitats per conèixer els alumnes i les diferents cultures.

Les activitats estan destinades al primer cicle de primària, és a dir, de primer a tercer. Aquestes són d'acollida i cohesió de grup i altres recursos donen molta importància a la llengua oral.

4. PROPOSTA DIDÀCTICA

4.1. Contextualització

El CEIP Pere Rosselló Oliver és un centre públic. Es localitza al municipi d'Alaró, més concretament al carrer Pere Rosselló i Oliver número 46. El poble d'Alaró se situa a l'occident de Mallorca i pertany a la comarca del Raiguer. El centre s'organitza en dues línies i hi trobem actualment uns 400 alumnes que cursen les etapes d'educació infantil i primària. És una escola que consta de dos edificis separats, el d'educació infantil (que és l'antiga escola) i el d'educació primària, connectats mitjançant un petit passadís. Es disposa del servei d'escola matiner de 7:30 a 9:00 h. De 9:00 a 14:00 s'imparteixen les classes ordinàries i de 14:00 a 16:00 hi té lloc el servei de menjador. De 16:00 a 17:00 es duen a terme les activitats extraescolars.

El centre pretén potenciar la participació de les famílies, ja que volen que s'involucrin en les diferents activitats, per així, aconseguir que formin part de la comunitat educativa i participin en el procés educatiu dels seus fills i filles. La diversitat familiar n'és un factor a destacar, ja que n'hi ha moltes que provenen d'altres indrets del territori espanyol o bé procedents d'altres països d'arreu del món. Dins les aules de primària, per tant, hi trobem nins i nines de diferents cultures, religions i estatus econòmic. Per aquest motiu, la multiculturalitat és un fet molt present en el nostre dia a dia dintre de les aules, fet que afavoreix l'aprenentatge de l'alumnat i fomenta un clima d'interès i curiositat. A més, permet als alumnes enriquir-se i conèixer altres cultures. El nivell econòmic de les famílies és mitjà, la majoria d'elles es troben totalment integrades al poble i a l'escola.

4.2. Competències bàsiques

Segons la LOMCE, el currículum d'Educació Primària estipula una sèrie de competències bàsiques. A continuació, es detallaran les diferents competències que es desenvoluparan amb aquestes activitats.

1- Competència en comunicació lingüística

Aquesta competència és primordial, ja que es durà a terme totes les activitats. Les activitats permeten desenvolupar les destreses bàsiques, l'expressió oral i la comprensió oral.

2- Competència aprendre a aprendre

Les activitats, normalment es fan en grup, perquè amb les opinions del grup poden aprendre.

3- Consciència i expressions culturals

La llengua és un element cultural, on possibilita la contribució cap aquesta competència que s'està desenvolupant en les àrees de les llengües.

4- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

Els alumnes sempre han d'estar actius en les diferents activitats, per tant, es valora positivament la contribució cap a ella, la participació, l'interès i les actituds positives cap a les diferents activitats que es realitzen.

5- Competència social i cívica

La llengua és la base de la comunicació dels éssers humans. Per aquest motiu, saber comunicar-se i comprendre el que transmeten els companys és fonamental.

4.3. Desenvolupament de les activitats

4.3.1. Integració de les famílies

Per dur a terme la integració de les famílies dins el centre educatiu s'ha dut a terme una sèrie de passos que a continuació s'expliquen, extretes del document del CEIP Pere Rosselló Oliver (2017).

- Rebuda de les famílies

Abans que els alumnes nouvinguts arribin al centre, es duen a terme una sèrie d'actuacions. Per tant, s'assignarà una hora i un dia en què la família es dirigirà al centre i serà rebuda per l'equip de direcció del centre. En aquesta primera reunió es recollirà informació de l'alumnat i de la situació familiar. També s'acordarà una entrevista amb el tutor de l'alumnat i la mestra especialista de suport. Si es precisa també hi assistirà una traductora que s'encarregarà d'interpretar tota la informació general del centre, serveis, ajudes, a més, d'ajudar a recollir les dades familiars.

- Gestions administratives

Amb tota la informació que es vagi recollint es durà a terme el procés d'administració.

- Reunió família i tutor- entrevista inicial

En aquesta entrevista inicial la finalitat és recollir tota la informació acadèmica de l'alumnat, informacions generals com: horari d'entrada i sortida, funcionament, excursions, projectes, com s'organitzen dins l'aula, la feina de casa, reunions, avaluacions, etc.

- Assignació del curs

Es reunirà l'equip directiu amb el/la tutor/a i la mestra especialista de suport per fer una avaluació i fer una assignació segons l'edat, escolarització prèvies, és a dir, tenint en compte informació acadèmica i general de l'infant.

- Proves inicials

Un cop l'alumnat hagi arribat al centre i hagi estat assignat a un grup classe, es duran a terme una sèrie de proves inicials per veure el nivell de l'infant. Aquestes proves es complementaran amb la informació de les reunions anteriors. Aquestes proves les passaran la mestra de suport i/o el/la tutor/a.

- Traspàs d'informació

Els resultats de les proves seran passades a l'equip docent per analitzar quines mesures i adaptacions necessitarà.

4.3.2. Presentació de l'alumnat

El primer dia a l'aula, per a l'alumnat nouvingut ha de ser un moment especial. Per tant, els companys juntament amb el/la tutor/a han de preparar aquesta rebuda. A més, com el/la tutor/a tindrà informació d'aquest alumnat ja haurà creat els cartells amb el seu nom per quan es duu a terme diferents funcions dins l'aula, ja hi haurà una fotografia seva com la resta dels companys, estirà inclòs dins la llista de la classe, etc. Amb tot això, aquest alumnat ja es pot sentir més acollit dins el grup classe perquè veurà que del primer moment s'ha fet feina per la seva rebuda.

Un cop l'alumnat ha arribat dins les aules, es poden realitzar diferents activitats per conèixer els seus companys. A continuació es pot veure una dinàmica de benvinguda, anomenada "em present". Tots els alumnes s'aniran presentant dient el seu nom, l'edat, el menjar i animal preferit i l'esport o *hobby*. Es pot donar la situació que l'alumnat mai hagi sentit parlar la llengua catalana i tampoc la castellana, per tant, per facilitar i que pugui entendre la informació que els seus companys van dient, es crearan uns cartells visuals on s'inclourà una fotografia, l'edat en números, fotografies de l'esport, animal i menjar. Un cop ho hagin fet tots, li tocarà el torn a l'alumnat nouvingut. Amb l'ajuda de la tutora, s'anirà presentant. Sempre que es pugui utilitzarà la llengua catalana. Si aquest alumnat no sap dir-ho en català, la tutora li corregirà i d'aquesta manera ja començarà a enriquir-se de vocabulari bàsic. A mesura que es va presentant, es cercarà per internet imatges perquè també tengui la seva presentació.

Si l'alumnat nouvingut arriba a principi de curs, juntament amb els seus companys, realitzaran l'activitat de les estrelles de paraules. Aquesta activitat consisteix a escriure dins diferents

estrelles paraules boniques sobre ells. Un cop escrites es col·locaran per les parets de l'aula les estrelles amb fotografies dels alumnes. Si l'alumnat arriba més tard, també realitzarà aquesta activitat perquè pertany en aquest grup classe.

Els dies vinents es realitzaran dinàmiques de cohesió de grup i de coneixença. A continuació, es detallen algunes activitats que es poden dur a terme. Amb aquestes activitats el que es pretén és conscienciar a la classe de la importància de cada un dels membres.

EL VAIXELL		10-20 minuts
<p>OBJECTIU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conèixer la informació dels companys de classe - Cohesionar el grup - Fomentar la comunicació entre els companys 		
<p style="text-align: center;">PARTICIPANTS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alumnat - Tutor/a 	<p style="text-align: center;">MATERIAL:</p> <p style="text-align: center;">Tantes cadires com participants hi hagi</p>	
<p>DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:</p> <p>Es col·locaran les cadires en fila, és a dir, una al costat de l'altra. Tots els alumnes es posaran damunt la cadira drets i el/la tutor/a donarà un criteri i sense que ningú caigui s'han de col·locar segons el criteri. Per exemple, ordenat segons la data de naixement. Aquí, els alumnes hauran de comunicar-se per saber el dia i més que han nascut. Mentre es comuniquen aniran col·locant-se. L'objectiu és complir amb la indicació donada, sense que cap company/a caigui. Es poden fer tantes rondes com es vulgui.</p>		
<p>AVALUACIÓ:</p> <p>Amb aquesta activitat es pot observar com es comuniquen i en quin idioma, i més veure si els companys ajuden els alumnes d'incorporació tardana a entendre l'activitat i el tenen</p>		

present. També es pot valorar si l'alumnat nouvingut va agafant confiança i demana als seus companys els dubtes que pugui tenir.

Amb aquests tipus d'activitat es pot veure com es van desenvolupant aquests alumnes dins les aules i si es senten ben acollits.

L'ESTRELLA DE LLANA		50 minuts
OBJECTIU: <ul style="list-style-type: none">- Conèixer els companys- Afavorir la cohesió de grup- Escoltar activament- Participar		
PARTICIPANTS: <ul style="list-style-type: none">- Alumnat- Tutor/a	MATERIAL: <ul style="list-style-type: none">- Bolla de llana	
DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT: <p>El grup estarà dret formant un cercle deixant espais al seu costat. La mestra tindrà el rodet de llana i el tirarà a un alumne del grup, però la mestra es queda l'extrem del rodet de llana. Just abans de tirar diu: “em dic..... i la meva qualitat positiva és”. L'alumnat que tindrà la llana farà el mateix i tirarà el rodet a una altra persona. Quan tothom ho hagi dit quedarà en forma d'estrella.</p> <p>Per acabar i desfer l'estrella, l'alumnat que tindrà el rodet dirà el seu nom i la qualitat de la persona que li ha tirat el rodet. Així fins a arribar al principi.</p> <p>Per exemple: En Pau li ha tirat el rodet a na Maria. Com que na Maria és la darrera, ara és la primera a començar. Per tant na Maria, abans de tirar el rodet dirà som na Maria i la qualitat del meu company Pau és...</p>		

AVALUACIÓ:

Un cop acabada l'activitat, els alumnes que vulguin podran dir com s'han sentit. Com a conclusió, es pot veure que tots som necessaris per mantenir aquesta estrella, que és la unió de l'aula. Per tant, el treball és una feina de tots. S'ha de ressaltar que tothom té potencialitats i qualitats positives.

La mestra pot observar a qui li tiren la llana, com és cada alumne i com se senten quan juguen. Aquesta activitat es pot fer moltes vegades canviant la qualitat, per una altra cosa, com pugui ser el *hobby* o dir una qualitat d'un company/a. Si es realitzen més d'una vegada aquest joc, es pot observar si sempre els alumnes tiren a la mateixa persona, si sol ser aquella persona que seu devora seu o si és del seu grup d'amics.

ELS AVIONS		50 minuts
OBJECTIU: <ul style="list-style-type: none">- Conèixer els companys- Parlar amb ells- Enriquir-se mútuament- Presentar la teva parella a davant dels companys		
PARTICIPANTS: <ul style="list-style-type: none">- Alumnes de l'aula	MATERIAL: <ul style="list-style-type: none">- Llapis i goma- Folis per formar l'avió	
DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT: <p>Per realitzar aquesta activitat, l'alumnat tindrà un foli i un llapis. Escriuran a un costat del paper el seu nom i dues preguntes de qualsevol cosa. Per exemple "quin és el color preferit"</p>		

i “quants de germans tens”. Un cop escrit, hauran de formar un avió, aquells alumnes que no saben fer l’avió, tendran un model de com realitzar-lo. (*vegeu l’annex 3*)

A continuació, llançaran els avions de paper tots a la vegada. Agafaran un avió aleatori del terra i el llançaran un parell de vegades perquè quedin ben mesclats. Finalment cada alumne agafarà un avió, que no sigui el seu, i mirarà el nom i cercarà el company/a i li formularà les dues preguntes.

Per acabar la sessió, cada company/a presentarà a qui li ha tocat.

AVALUACIÓ:

Amb aquesta activitat la mestra podrà observar si l’infant nouvingut es comunica amb els companys i s’esforça per parlar en català. A més, també s’avaluarà si el seu company l’ajuda a entendre els conceptes que no entén. És molt important, explicar-li l’activitat si es precisa amb claredat i fent gests, d’aquesta manera ell va entenent allò que li diu, ja que utilitza els gests.

4.3.3. Activitats sistematitzades

- **Activitats generals**

A continuació, es descriuen una sèrie d’activitats, que afavoreixen l’aprenentatge de la llengua catalana als infants i familiars i a més, l’acolliment cultural. Es fomenta molt la participació de les famílies, ja que és una manera d’integrar aquestes famílies dins els centres i dins les aules.

CAPSA DE LA VIDA

OBJECTIU:

- Expressar les seves emocions i sentiments
- Conèixer les experiències dels alumnes
- Capacitat d’expressar-se davant els seus companys
- Aconseguir que l’alumne se senti protagonista

TEMPORITZACIÓ:

- Sessió de 50 minuts. Cada alumne tindrà uns 10/ 20 minuts

PARTICIPANTS:

- Companys de l'aula
- Familiars
- Tutor/a i mestra de suport

MATERIAL:

- Capsa de sabates, de cartró o aquella que l'alumnat troba oportú
- Diferents objectes de casa

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Es tracta de preparar a casa una capsa i posar-hi dedins aquelles coses que són importants per a l'alumnat. Per tant, poden decorar la capsa de la manera que més els agradi i ficar-hi fotografies, joguines, el primer biberó... Alguns objectes pot ser que no els puguin dur, però fent una fotografia és suficient.

A la porta de l'aula hi haurà un calendari amb els dies que els infants els toca ser el protagonista. El dia pertinent els alumnes han de dur la seva capsa i fer l'explicació davant els seus companys. A més, els pares i les mares podran participar en aquesta activitat i venir a gaudir de les exposicions dels companys dels seus fills o filles.

AVALUACIÓ:

En aquesta sessió es valorarà positivament l'expressió oral que farà l'alumnat nouvingut i la participació de les famílies. Sempre tendran un suport a l'hora d'explicar, ja que tots els familiars i alumnes sabran que és una família nouvinguda que està en procés d'adaptació i d'aprenentatge d'una llengua nova. Es valorarà si des de casa han intentat preparar-se l'exposició i han cercat lèxic per poder-se expressar.

ASSEMBLEA

OBJECTIU:

- Aprendre vocabulari de manera lúdica
- Desenvolupament de l'autonomia
- Comprensió del significat
- Ampliar lèxic
- Aprendre a descobrir i tenir iniciativa
- Escolta activa

TEMPORITZACIÓ:

- Sempre és durà a terme a primera hora

PARTICIPANTS:

- Tutor/a
- Alumnes de l'aula

MATERIAL:

- Cançoner amb la lletra de les cançons

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

L'assemblea es durà a terme cada dia al començament de classe. Aquesta activitat és molt important perquè s'estableixen eixos de comunicació i es repassen coneixements. Per tant, un cop els alumnes estan dins l'aula asseguts formant un semicercle a damunt l'estora, cantaran la cançó del "bon dia" de Dàmaris Gelabert. Després, la persona encarregada passarà llista i els companys li contestaran amb un "BON DIA!". A continuació, es mirarà el calendari i es repassarà amb diferents cançons els dies de la setmana, els mesos i les estacions. Un cop hauran cantat les cançons, l'encarregat o encarregada posarà la data. Finalment es cantarà la cançó "quin dia fa". ([vegeu l'annex 4](#)).

AVALUACIÓ:

Amb aquestes activitats lúdiques es pot observar si l'alumnat nouvingut va adquirint el vocabulari i ampliant el lèxic. Mitjançant aquestes cançons aquest alumnat adquirirà vocabulari bàsic de manera oral.

A més, a les hores de lectoescriptura l'alumnat nouvingut amb l'ajuda de l'especialista de suport, realitzarà activitats orals de vocabulari bàsic. Per tant, es podrà veure si va adquirint lèxic amb les cançons. Aquestes activitats seran tipus de *flash cards*.

ÀLBUM IL·LUSTRATIU

OBJECTIU:

- Expressar les seves emocions i sentiments
- Conèixer les experiències dels alumnes
- Capacitat d'expressar-se davant els seus companys
- Aconseguir que l'alumne se senti protagonista

TEMPORITZACIÓ:

- Sessió de 50 minuts. Cada alumne tindrà uns 20 minuts

PARTICIPANTS:

- Familiars
- Tutor/a
- Companys de l'aula

MATERIAL:

- Àlbum amb fotografies

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

La finalitat d'aquesta activitat és conèixer els familiars dels companys i les vivències de quan eren més petits. Per tant, l'alumnat crearà el seu propi àlbum amb l'ajuda de la família. L'àlbum pot incloure només imatges o imatges i escrit, ja que serà decisió de cada família la manera de realitzar-ho.

A la porta de l'aula hi haurà un calendari amb els dies que els infants els hi toca exposar-lo. El dia pertinent els alumnes han de dur el seu àlbum i fer l'explicació davant els seus companys. A més, els pares i les mares podran participar en aquesta activitat i venir a gaudir de les exposicions dels companys dels seus fills o filles.

AVALUACIÓ:

En aquesta sessió es valorarà positivament l'expressió oral que farà l'alumnat nouvingut i la participació de les famílies. Sempre tendran un suport a l'hora d'explicar, ja que tots els familiars i alumnes sabran que és una família nouvinguda que està en procés d'adaptació i d'aprenentatge d'una llengua nova.

▪ Setmana cultural

Cada any, el CEIP Pere Roselló Oliver, realitza la setmana anterior a les vacances de Pasqua, una setmana cultural. Aquests dies es realitzen activitats lúdiques, taller de cuina; concretament els crespells, i finalment una passejada pel poble on es mengen els crespells. La proposta que es detallarà a continuació són tallers per realitzar el dia de les activitats lúdiques. Aquestes activitats engloben les cultures i tradicions de diferents països del món. Aquestes variaran cada any, segons el país de procedència dels alumnes. Tenint en compte el curs 2019-2020 hi ha 13 alumnes d'incorporació tardana que provenen de Colòmbia, Alemanya, Argentina, Finlàndia, Xina, Romania i Gran Bretanya. Per tant, la finalitat d'aquests tallers és aprendre i enriquir-se de les diferents cultures.

Aquestes activitats es duran a terme des de l'etapa d'Educació Infantil fins a 6è de primària, però cada cicle adaptarà les activitats al seu nivell. A l'educació infantil es comptarà amb l'ajuda de les famílies per realitzar les activitats en l'horari escolar. Es realitzaran grups heterogenis dins cada cicle, és a dir, el primer cicle de primària estarà mesclat amb alumnes de

primer, segon i tercer de primària igual que infantil i el segon cicle. D'aquesta manera els més grans, poden ajudar els més petits. Aquest dia l'horari variarà, ja que es duran a terme activitats d'uns 30 minuts. A més, es farà un dinar al centre educatiu de tots els alumnes i pares. Es demanarà a les famílies que participin duent menjar (dolç o salat). El centre posarà les begudes i també els cuiners realitzaran plats.

El cas que exposaré a continuació, són les activitats que realitzarien els infants de primer a tercer de primària, però com he dit anteriorment, es pot adaptar l'activitat a diferents cicles educatius. La finalitat d'aquesta setmana cultural és la cohesió i el coneixement d'algunes cultures o tradicions d'altres països. Cada taller es repetirà dues vegades, d'aquesta manera els grups podran ser més reduïts i així hi haurà dues línies. Tots els alumnes passaran pels tres tallers on s'organitzaran unes taules i cada alumne sabrà amb quin grup va i a quins tallers. La darrera activitat es durà a terme a dins les aules amb el grup/classe, el tutor o la tutora i els especialistes. Es podrà veure un horari ([vegeu l'annex 5](#)) d'aquest dia cultural i les diferents activitats.

PUNT DE LLIBRE		30 minuts
<p>OBJECTIU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mostrar interès en les activitats escolars - Participar en les activitats - Conèixer l'abecedari xinès. 		
<p style="text-align: center;">PARTICIPANTS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grups reduïts heterogenis des de 1r a 3r de Primària. - 2 tutors 	<p style="text-align: center;">MATERIAL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cartolina color beix - Retolador negre 	

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Aquesta activitat es durà a terme dins una aula de primària, on totes les taules estaran juntes i així d'aquesta manera, tothom podrà accedir al material i podran veure cada company/a com fa el punt de llibre.

Per tant, quan els alumnes estan asseguts, les dues mestres, explicaran que l'activitat consisteix en la realització d'un punt de llibre, en el qual escriuran cada alumne el seu nom però en xinès. D'aquesta manera podran aprendre algunes de les lletres de l'abecedari xinès. Per tant, repartiran a l'alumnat un tros de cartolina, en format de punt de llibre. Quan tothom tindrà el tros de cartolina, es projectarà a la pissarra digital l'abecedari xinès, ([vegeu l'annex 6](#)) i entre tots els alumnes aniran dient quines lletres són. Un cop han vist les lletres, cada alumne escriurà a un paper en brut el seu nom i col·locarà a davant a quina lletra equival. Els companys més grans, és a dir, el de tercer, podran ajudar els alumnes de primer a escriure el seu nom. Finalment, cada alumne escriurà de la manera que voldrà el seu nom en xinès i a darrere en petit i llapis posarà el seu nom i curs, ja que per seguir fent les activitats, els punts de llibre quedaran a l'aula.

AVALUACIÓ:

En aquesta activitat s'avaluarà si l'alumnat nouvingut s'integra en les activitats, i en aquelles en què es sent representat, com pugui ser quan es fa una activitat del seu país, que participi fent alguns incisos o conti alguna anècdota. D'aquesta manera es podrà valorar la capacitat per expressar-se. També es valorarà positivament que participi en l'hora de dir quines lletres són, ja que d'aquesta manera es podrà veure si sap l'abecedari i reconeix les lletres.

FESTA DEL "MARTISOR"

30 minuts

OBJECTIU:

- Mostrar interès en les activitats escolars
- Participar en les activitats

- Conèixer una tradició de Romania

PARTICIPANTS:

- Grups reduïts
- 2 tutors

MATERIAL:

- Rodet de corda de color vermell
- Rodet de corda de color blanc

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Aquesta activitat consisteix en la realització d'un amulet ([vegeu l'annex 7](#)) com és tradició regalar el dia 1 de Març a Romania. Per tant, en aquesta activitat realitzaran aquest amulet simbolitzant la dualitat entre l'hivern i la primavera.

Es durà a terme a les taules del pati, que hi ha devora el gran joc. Els alumnes s'asseuran a les dues taules i s'explicarà que el primer de març a Romania se celebra la Festa del "martisor", i la tradició és regalar aquest amulet. El nom de "martisor" prové de "martie" i significa març en romanès. A continuació, es repartirà a cada alumne un tros de corda de color blanc i un de color vermell. Hauran d'anar cordant els dos colors com si fessin una trunyella. Els docents aniran ajudant a les persones que ho necessitin. Finalment, si alguna persona coneix a algú de Romania i sap alguna experiència o tradició típica d'allà ens ho podrà contar.

AVALUACIÓ:

D'aquí es podrà avaluar si ha entès les paraules bàsiques com pugui ser el més i dia. També, la mestra es pot col·locar a devora i fer-li preguntes per saber si ha entès quin dia se celebra i mes i si sap els colors de la corda.

HOCKEI		30 minuts
<p>OBJECTIU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participació activa - Respecte cap als companys - Coneixement bàsic de les normes de l'hockey 		
<p style="text-align: center;">PARTICIPANTS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grups reduïts - Especialistes en educació física 	<p style="text-align: center;">MATERIAL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pilota petita de plàstic - 2 porteries - Pals d'hockey 	
<p>DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:</p> <p>Aquesta activitat la duran a terme els professors especialistes en educació física, per tant, s'hauran informat de com es duu a terme l'hockey a Finlàndia, ja que és un dels esports més populars.</p> <p>El que faran primer de tot serà explicar que aquest esport es realitza molt a Finlàndia i que consisteix a dur la pilota a la porteria contrària controlant amb el pal d'hockey. A més, s'explicarà que no poden aixecar el pal més alt que a la cintura ni fer un mal ús. Després es realitzaran dos grups i es repartirà un pal a cada membre. Finalment es realitzarà una petita partida perquè puguin veure en què consisteix i al mateix temps divertir-se.</p>		
<p>AVALUACIÓ:</p> <p>Es valorarà la participació i l'interès dels alumnes. A més, també es tindrà en compte com es comuniquen entre els diferents companys. Es vol promoure la comunicació verbal entre els companys i sempre que pugui ser dirigir-se utilitzant la llengua catalana.</p>		

“SCONES” AMB CONFITURA I CREMA

2 Hores

OBJECTIU:

- Aprendre a realitzar un text instructiu
- Participar activament
- Conèixer una recepta típica de Gran Bretanya

PARTICIPANTS:

- Alumnes
- Tutor/a i especialista

MATERIAL:

- Fuls de colors
- Bolígraf o llapis
- Ingredients ([vegeu l'annex 8](#))

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Per realitzar aquesta activitat, cada grup-classe anirà a la seva aula i amb l'ajuda de la tutora o del tutor i una mestra especialista, faran la massa de la recepta, ja que és un plat típic de Gran Bretanya. Quan els alumnes hagin fet els *scones* els delegats i delegades ho baixaran a la cuina de l'escola i allà ho enforanaran. Abans de posar-se a fer la recepta, és molt important, que els alumnes sàpiguen quins ingredients necessiten. Per tant, cada alumne realitzarà amb un foli de colors la recepta amb els ingredients i l'elaboració. La recepta la tindrà la tutora i/o l'especialista apuntada a un paper i anirà dient als alumnes els ingredients.

Per fer la recepta, es col·locaran totes les taules juntes fora cadira i cada alumne es farà les mans netes i es posarà un davantal. A continuació, s'anirà fent la massa i es col·locaran les bolletes damunt de les palanganes. Quan estiguin cuites que aproximadament és uns 15-18 minuts, es deixarà que es refredi i després es decoraran amb confitura i crema.

AVALUACIÓ:

Aquesta activitat és molt completa, perquè s'avaluarà si l'alumnat nouvingut coneix totes les lletres de l'abecedari i les sap fer. A més, també es tindrà en compte si participa en l'hora d'escriure la recepta.

“MAYPOLE”		Durant l'horabaixa
OBJECTIU: <ul style="list-style-type: none">- Aprendre un ball típic d'Alemanya- Participar en les activitats proposades pel centre		
PARTICIPANTS: <ul style="list-style-type: none">- Tota la comunitat educativa- Persona que dirigirà l'activitat (mare, pare, germà, tiets alemanys)	MATERIAL: <ul style="list-style-type: none">- Arbre- Cintes de colors- Música	
DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT: <p>Aquesta activitat es realitzarà a l'horabaixa i es comptarà amb la participació de les famílies. Es realitzaran diversos grups, i a cada grup almenys hi haurà una persona que coneix el ball i mestres per ajudar-la a organitzar. Cada família podrà decidir si participar o tan sols observar el típic ball d'Alemanya. Un membre de la família alemanya anirà explicant els passos de com es ballaria. Per tant, les famílies i infants han d'escoltar amb atenció. Hi pot participar tothom, des dels més petits fins als més grans.</p>		

CONSIDERACIONS:

Les famílies que duran a terme aquesta activitat, unes setmanes abans s'hauran posat amb contacte amb el centre, per saber exactament el que han de fer i el centre oferir-los tots els recursos que puguin. Sempre que sigui possible, la tutora pot ajudar a encarregar-se de com muntar la coreografia. Mai es deixarà de lloc, aquelles famílies que volen participar, per tant, si la tutora d'aquest alumnat no pot realitzar-ho es cercarà una altra persona per ajudar.

Als annexos podreu trobar un exemple de la coreografia. ([vegeu l'annex 9](#)).

BALL DE BOT		Durant l'horabaixa
OBJECTIU: <ul style="list-style-type: none">- Aprendre un ball típic de Mallorca- Participar a les activitats proposades pel centre		
PARTICIPANTS: <ul style="list-style-type: none">- Tota la comunitat educativa- Persona que dirigirà l'activitat	MATERIAL: <ul style="list-style-type: none">- Música- Si es possible castanyetes	
DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT: <p>Aquesta activitat consisteix a ballar un bolero. Aquelles famílies que vulguin poden portar el vestit. Aquesta activitat la durà a terme dues padrines d'alumnes de l'escola, que dos dies a la setmana, fan aquesta activitat extraescolar. Per tant, elles aniran explicant els passos típics d'un bolero i entre tots els membres que participin realitzaran el ball.</p>		

CONSIDERACIONS:

Aquestes dues padrines que duen l'activitat, realitzaran el mateix seguiment que quan duen les classes d'extraescolars.

Als annexos podreu trobar un exemple de la coreografia. ([vegeu l'annex 10](#))

CARNAVAL		Durant l'horabaixa
OBJECTIU: <ul style="list-style-type: none">- Visualitzar vídeos dels balls i la vestimenta del carnaval a Argentina- Participar ballant		
PARTICIPANTS: <ul style="list-style-type: none">- Tota la comunitat educativa- Persona que dirigirà l'activitat (dues mares)	MATERIAL: <ul style="list-style-type: none">- Projector- Fotografies de la família d'Argentina dels carnivals- Pintures de cara i purpurina- Música	
DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT: <p>Per realitzar aquesta activitat, ens és impossible fer aquest dia un festival així com ho celebren a Argentina, però perquè les famílies puguin visualitzar el carnaval argentí, a la sala de suport es podrà anar a veure fotografies i vídeos d'aquesta festa tan especial pels argentins. A més,</p>		

també hi haurà algunes mares que pintaran les cares als fills, amb purpurina i pintura. També hi haurà una gran varietat de música argentina.

CONSIDERACIONS:

Abans de dur-se a terme aquesta activitat el centre va parlar amb la família argentina per si tenia fotografies del carnaval i vestimenta i si ho podria dur a l'escola per realitzar l'activitat.

PETITS- GRANS ARTISTES		Durant l'horabaixa
OBJECTIU: <ul style="list-style-type: none">- Coneixements bàsics d'en Fernando Botero- Experimentar amb els diferents colors- Observar les diferents escultures		
PARTICIPANTS: <ul style="list-style-type: none">- Tota la comunitat educativa- 2 membres de l'equip de professors	MATERIAL: <ul style="list-style-type: none">- Aquarel·les i pinzells- Folis en blanc i amb dibuixos	
DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT: <p>Aquesta activitat consisteix a tenir uns coneixements bàsics d'un pintor conegut a Colòmbia i amb la realització d'un dibuix amb aquarel·les. Per tant, a una part de l'escola, concretament, a la sala de professors, hi haurà un espai amb imatges i informació de la seva vida i diverses taules amb dibuixos per pintar amb aquarel·la. També hi haurà algunes petites escultures, que la família d'un alumne haurà portat.</p>		

CONSIDERACIONS:

Es va triar aquesta tècnica, perquè en Fernando Botero va fer la primera obra. Les obres que haurà dut la família estaran damunt una taula, on ningú les podrà tocar, només mirar. Per aquest motiu sempre hi haurà alguna persona adulta vigilant.

Als annexos podreu trobar algunes fotografies de les escultures i informació referent a Fernando Botero. ([vegeu l'annex 11](#))

4.4. Avaluacions

Per dur el seguiment de l'alumnat nouvingut i veure com va adquirint la llengua, es regirà amb una rúbrica. ([vegeu l'annex 12](#))

Per cada activitat que es realitzarà durant la jornada del matí s'avaluarà cada grup amb una sèrie d'ítems. ([vegeu l'annex 13](#)). A més, també s'inclourà una rúbrica per avaluar com ha funcionat aquesta jornada cultural. Per tant, els membres del centre (professorat i equip directiu) l'endemà ho realitzaran ([vegeu l'annex 14](#)).

5. CONCLUSIONS

Aquests darrers vint anys s'ha pogut veure un augment de la població a les Illes Balears i a Catalunya per diversos motius. Per tant, aquest augment s'ha vist reflectit als centres educatius amb un increment de l'alumnat dins les aules de diferent procedència. El curs 2019-2020 hi ha a Mallorca hi ha un total de 2.660 alumnes d'incorporació tardana. Aquest fet ha comportat dur a terme una sèrie de pautes per poder dur a terme un acolliment de les famílies i els alumnes.

En el cas del centre on s'ha plantejat la proposta didàctica, actualment, en el curs 2019-2020, hi ha uns 13 alumnes d'incorporació tardana amb relació al 402 de la població total. Encara que significativament no sigui un nombre elevat d'aquest alumnat la finalitat del centre és l'acolliment efectiu per part de les famílies i per aquest motiu el centre segueix una sèrie de passos i proposa diverses activitats. És molt important dur a terme activitats i propostes per incloure tant les famílies com els alumnes als centres educatius.

Finalment, amb la diversitat cultural, lingüística, de tradicions ..., es pot veure un benefici, ja que els alumnes poden enriquir-se dels seus companys i tenir uns coneixements de les diferents

cultures. Per tant, tenir alumnat de diferents procedències és un punt important, ja que tant els alumnes com el professorat pot enriquir-se d'aquesta educació intercultural.

6. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- Alegre, M. À., Benito, R., & González, S. (2007). *Els sistemes educatius als països d'origen de l'alumnat immigrat: una aproximació*. Fundació Jaume Bofill. Recuperat de http://ibdigital.uib.es/greenstone/collect/portal_social/index/assoc/fjaume00/07.dir/fjaume0007.pdf
- Baiges, B. L'atenció a les necessitats educatives de l'alumnat nouvingut amb dificultats emocionals. *Intervenció educativa i psicopedagògica*. Recuperat de <http://www.xtec.cat/sgfp/llicencies/200506/memories/1037m.pdf>
- CEIP Pere Rosselló Oliver. (2017). Pla d'acolliment lingüístic i cultural (PALIC)
- Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics. (BOIB Núm. 67 de 05-05-2011)
- Decret 32/2014 de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB Núm. 97, 19 de juliol de 2014) modificat pel Decret 28/2016 de 20 de maig, pel qual es modifica el Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears. (BOIB Núm. 64, 21 de maig de 2016)
- Fernández, L. V. (2006). El creixement de l'alumnat estranger a les Illes Balears al llarg del curs 2005-2006: una aproximació als resultats acadèmics i a la seva integració escolar. *Anuari de l'educació de les Illes Balears*, (2006), 196-236.
- Generalitat de Catalunya (2019). *Els usos lingüístics de la població de Catalunya. Resultats de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018*. Recuperat a <https://llengua.gencat.cat/web/content/documents/dadesestudis/altres/arxius/dossier-eulp-2018.pdf>
- Generalitat de Catalunya. (2020). Evolució de la població total i estrangera. 200-2019 a Catalunya. *IDESCAT*. Recuperat de <https://www.idescat.cat/poblacioestrangera/?b=0>
- Govern de les Illes Balears. (2018). *Orientacions per a l'elaboració del pla d'acollida*. Recuperat de <http://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=3486285&lang=ca&coduo=1>
- Govern de les Illes Balears. (1998-1919) Població estrangera per ella, municipi, país de nacionalitat més freqüent en la comunitat autònoma i any de la revisió del padró. *Institut d'Estadística de les Illes Balears*. Recuperat a https://www.caib.es/ibestat/estadistiques/per-territori/07026/0f250505-30e7-4c74-a002-331b3fcb5e35/en/pad_t4i2.px

- Govern de les Illes Balears. (2019). Població per illa, municipi, sexe i tipus de nacionalitat. *Institut d'Estadística de les Illes Balears*. Recuperat de https://ibestat.caib.es/ibestat/estadistiques/407f5ffd-c47c-4ae7-bb9e-665195fed063/6c6e1727-d5d1-4daa-b99f-fc8c5df94447/es/pad_res02_19.px
- Govern de les Illes Balears. (2018). Pla d'acolliment lingüístic i cultural. *El web Educatiu de les Illes Balears*. Recuperat a http://weib.caib.es/Programes/palic/presentacio_htm
- Inspecció Educativa de les Illes Balears. *Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural*. Recuperat de www.caib.es/sites/inspeccioeducativa/ca/documents_institucionals/archivopub.do?ctrl=MCRST4ZI223284&id=223284
- Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4-5-2006), modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.(LOMCE) (BOE núm. 295, de 10- 12- 2013)
- Montón, María José. La integració de l'alumnat immigrant al centre escolar: orientacions, propostes i experiències. Barcelona: Graó, 2003.
- Munar, F. (2013). Escola i llengua a les Balears. *Divèrsia*, (4)
- Rojas. I. (2017). Programas de interculturalidad e inclusión de la población inmigrante desde las comunidades autónomas. *La población inmigrante en el sistema educativo español (31-49)*. Madrid, España: Liga española de la educación.
- Simó, N. (2011). L'acollida d'alumnat immigrant en el sistema educatiu a Catalunya: reflexions i propostes a partir de l'anàlisi del cas de Vic. Recuperat de http://dspace.uvic.cat/bitstream/handle/10854/3902/artconlli_a2011_simo_nuria_acollida_alumnat.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Vila, I., & Siqués, C. (2009). Les Aules d'acollida. *Guix: elements d'acció educativa*, 2009, núm. 351, p. 9-11. Recuperat de <https://dugi-doc.udg.edu/bitstream/handle/10256/10563/aules-acollida.pdf?sequence=1>

7. ANNEXOS

7.1. Annex 1: Pautes l'actuació del Pla d'Acolliment Lingüístic i cultural

Click damunt la imatge

7.2. Annex 2: Informació bàsica sobre l'alumne/a

1. Dades personals

Nom de l'alumne/a	
Llinatges	
Sexe	NIE/Passaport
Data de naixement	Data d'arribada al país
País de naixement	Ciutat/poble
Llengua materna	
Domicili actual	
Telèfons de contacte	

2. Dades de la família

Nom del pare	Procedència	Llengua habitual
Nom de la mare	Procedència	Llengua habitual
Té germans?		
Algun altre familiar viu al domicili familiar?		
Llengua de comunicació entre la família i el centre escolar:		

3. Escolarització anterior

Nivell	Anys cursats	Interrupcions?
Nom del centre i lloc on va estudiar		
Llengua de l'escola		
Altres dades (documentació, etc.):		

7.3. Annex 3: Com fer un avió de paper

Click damunt la imatge

7.4. Annex 4: Cançoner i cançons

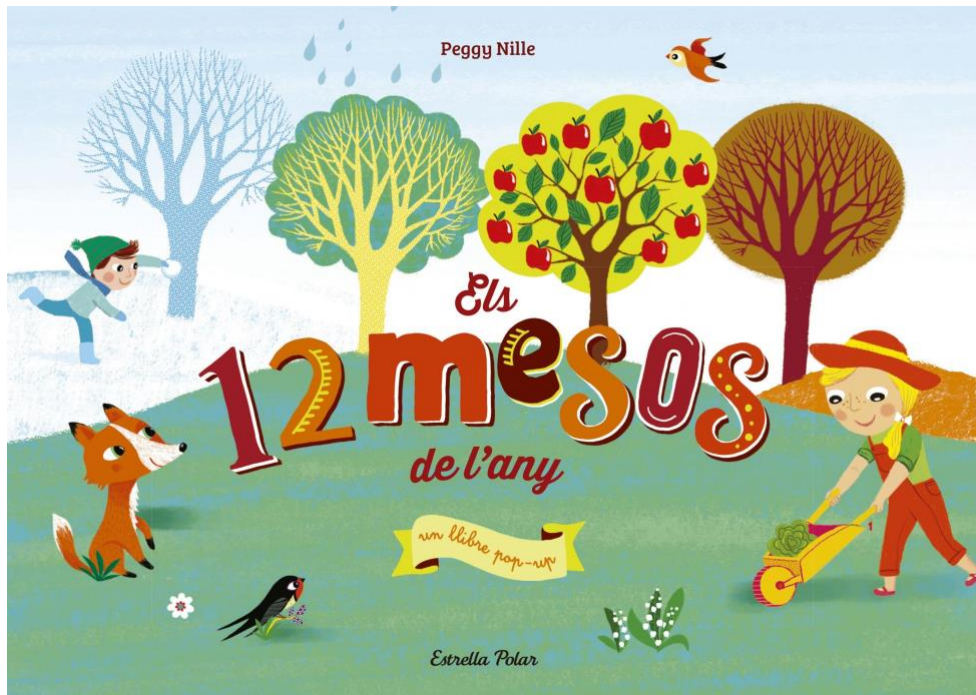
Click damunt la imatge

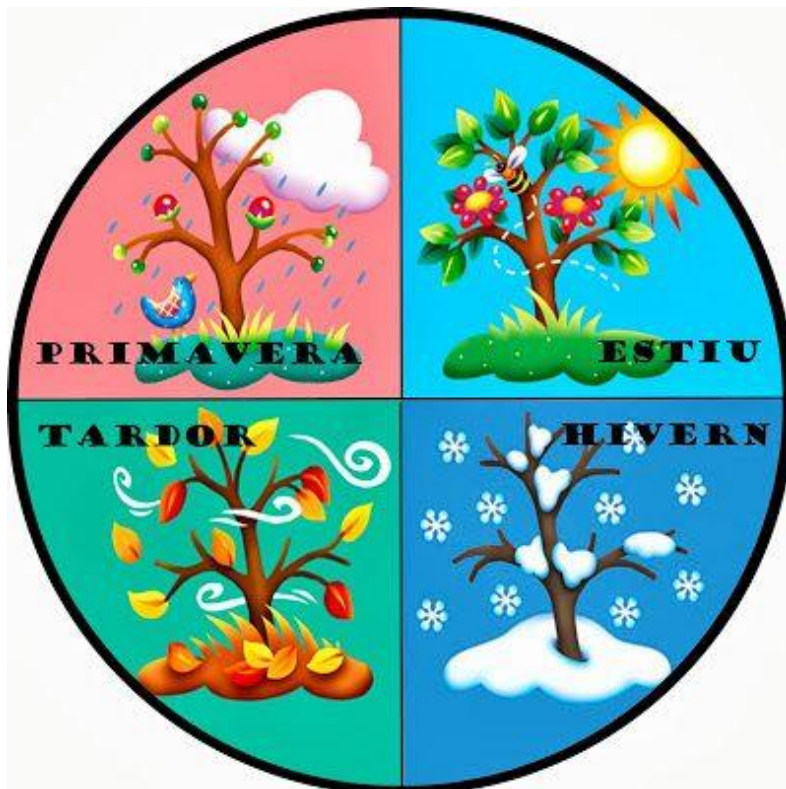
Click damunt la imatge

Click damunt la imatge

Click damunt la imatge

Click damunt la imatge

Click damunt la imatge

7.5. Annex 5: esquema - horari del dia que es fan activitats culturals

9 - 9'30 h.	ARRIBADA AL CENTRE I CADA ALUMNE ES DIRIGEIX A LA SEVA AULA
9'30 - 10 h.	TALLER 1
10 - 10'30 h.	TALLER 2
10'30 - 11 h.	TALLER 3
11 - 11'30 h.	PATI
11'30 - 13 h.	TALLER DE CUINA DINS LES AULES
13 - 13'20 h.	PATI
13' 20 - 14 h.	ARRIBADA DELS PARES PER DINAR TOTS JUNTS AL MENJADOR

7.6. Annex 6: Abecedari xinès

Lletra	Signograma
A	阿
B	贝
C	色
D	德
E	饿
F	艾弗
G	日
H	阿什
I	伊
J	鸡
K	卡
L	艾勒
M	艾马
N	艾娜
O	哦

P	佩
Q	苦
R	艾和
S	艾丝
T	特
U	玉
V	维
W	独布勒维
X	伊克斯
Y	伊格黑克
Z	贼德

7.7. Annex 7: “martisor”

7.8. Annex 8: Recepta “Scones” amb mermelada i crema

Click damunt la imatge

7.9. Annex 9: ball típic d'Alemanya “maypole”

Click damunt la imatge

7.10. Annex 10: Ball típic de Mallorca “ball de bot”

Click damunt la imatge

7.11. Annex 11: Pòster d'en Fernando Botero

Click damunt la imatge

7.12. Annex 12: Rúbrica observació alumnat nouvingut

Click damunt la imatge

7.13. Annex 13 i 14 : Rúbrica observació activitats grupals i rúbrica avaluació activitats setmana cultural pel professorat

Click damunt la imatge